

6.'90

WAXT

1
ZU

İsmail Beşikçi
**DEVLETLERARASI
SÖMÜRGE
KÜRDİSTAN**

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN, DUYMUYANLARA SÖYLEYİN !

İ S M A İ L B E Ş İ K Ç İ TUTUKLANDI !

Evet İsmail Beşikçi tutuklandı. Suçu kitep yazmak. Yazdığı kitap toplatılarak, Türkiye ve Dünya'da rekor kırıldı. Bu güne kadar Dünyada herhangi bir rekora sahip olmayan Türkiye, nitekin 1990 da bir rekora sahip olabildi. 'Devletlerarası Sömürge: Kürdistan' adlı kitap daha matbaadan çıkalı bir saat doldurmadan toplatıldı. Neden bu kadar hızlı? Acaba Kürt ve Kürdistan sözcükleri geçtiği için mi ?

Ya İsmail Beşikçi ne demiş: Bu kitabı okuyanların sayısı yok denecek kadar azdır. Ama okumak isteyenlerin sayısı belkide okuma rekoru kıracak kadar çoktur.

Diyelimki İsmail Beşikçi bir kitap yazar ve kitap sade Kürt, Kürdistan, Sömürge, Kürt, Kürdistan, Sömürge..... sözcüklerinden dizilmiş ve 1000 sayfa kalınlığında olsa bu kitap toplanır ve yeni bir dünya rekoru kırılabilir.

Fakat Beşikçi bir bilim adamı olarak Kürtler üzerine oynanan oyunları, yapılan planları, kurulan tuzakları, ileriçi, geriçi, yazar, çizer, aydın ve sanatçı takımı dahil olmak üzere asimilasyon politikasının Kürtler üzerinde nasıl uygulandığını anlatıyor...

Tabii ki buna dayanılmaz...

W A X T

Cata cata camerdu ke ame,
Dake lace xo naskena.

Vırındiya sıma verda ra,
Hata dere ci
Çı ci wene bure

W A X T

TIRK AME

Hazar u hota u zu
Dota kotve Anadolu
Şimşeri desttere, niştere ostoru
Cendege feqir u fuqaru
Kerdive zere deru

Kotive zere suku deu
Yiyeke xelesiyayi, vozdave kou
İlam yinu kistike, cini, çeneki, domani
Goste gulike mird verd
Luyu, kutuqu, vergu

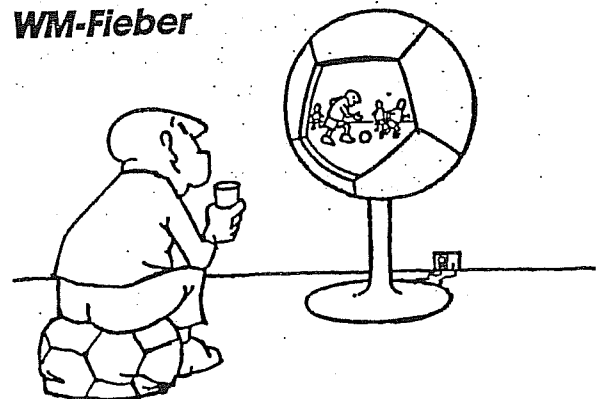
...

QAYD

ÇENE RİNDEKİ

Çene
Rindeki
Melemi
Vere
Çeverere
Sımade
Gul u sosni
Biye tera
Nezanke
Vaji
Nevaji
Vana ke
Vaye usari
Min u to
Bikero tera
BE DESIM

WM-Fieber

H. SCHWENK

Zappe korvo,
No çı karo,
Na QOQ sekeno?

Ez na QOQi ra
kav kenu!
Nove çılışı asmen?

Zeke na çeneke vana,
Qul dısmene Heqiyo,
Hona sone Heqi qori kene.
Coka vane:
Kelpık şıyo-derde kemerre
bervo, Vato: Bıra nıkake
vore ve siliyera voray,
tı se kena?
Kemeri ki xore pe huyo!

Arkadaşımız QOQO uzay gemisiyle uzayda dolaşırken resimde ki yaratığa rastlamıştır. Bu yaratık dünya, uzay ve öbür dünyadaki dilleri bildiğini iddia ediyordu.

QOQO'nun Zazaca

-Tı çı kesa ? sorusuna,

-Ez e a dinawa, waştıya Cebrayiline.

Bu yaratığın cevabına şaşırın QOQO'nun sohbetini aşağıda Türkçe veriyoruz. Yaratık,

-Cebrailin sevgilisiyim, kendisiyle yaklaşık ikibin yıldan beri beraberiz.

-Cebrailin yaklaşık olarak bindörtüyz yıl önce dünyaya indiği söyleniliyor..?

-Ne ne, no zuro! Cebrail dünyaya gitmedi...

-Ama bir kitap getirdi..?

-Hayır hayır, öyle bir kitabı kimse göndermedi. Değil onu, hiç bir kitap gönderilmedi. Dünyalılardır böyle saçma sapan uydururlar. Bak kardeşim, Allah kulları arasında ayırım yapmaz. Kimseyi kayırmaz ve kimsedende yardım ve medet beklemez. Yalnız şunu da bil, sizi kandıran kişiler, bugün dolandırıcılık suçundan bizim dünyada hücre cezası çekmektedirler. Yani size göre öbür dünya. Burda ölüm olmadığı için, ölüm cezasında çarptıramıyoruz.

Bir daha görüşmek üzere ayrılmışlar...

Qoqo

■ Bikini-Urteil: Gericht gab Allah recht

Köln - Die Islamische Religion Verbletet Frauen, sich anderen halbnaekt im Badeanzug zu zeigen. Deshalb weigerte sich Hauptschülerin Alscha Ö. (10), am Schwimmunterricht teilzunehmen. Mit Recht, entschied die 10. Kammer des Kölner Verwaltungsgerichts. Das Grundrecht auf freie Religionsausübung und das Erziehungsrecht der Eltern sind höher zu bewerten als der staatliche Erziehungsauftrag.

ÇIRANGI

Nika, pi be lacira ame nuni ser. Laci ave qoçike da nuniro werdo. Nun sur biyo feke xo veşo. Xo serde qayte çiranga biyo. Pi cıra perskerdo: Qey xo sera qayte çiranga biya? Laci vato: Şıma çan çirangi kerde sere boni ina moren. Naye dime pi qoçike da pıro berda feke xo, nun sur biyo, feke xo veşo. O ki xo serde qayte çirangane boni biyo, laçi pers kerdo: Bao cıra xo sero qayt kena? Pi vano: Cigene mı heni qayt ken ke, van, Heqo to seke da mı heni ki bıce.

XAŞILE

Juyo Tırk amo çe Kırmancu, cıre xaşile pota arda. Hire qoçiki sera werde, qoçıka çarinede feqe xo weşo. Eke şıyo çe xo cıra pers kerdo: To çı werd, çı ard ? Vato: Ez şıya çe Kırmancu mıre yemege ard, sere xo dı beçiki cemed fureti bi, bınede giriyene!

MUXTAR U QAYMAQAM

'Otuz Sekiz' - Hirisuhest ra dime, qaymaqam vengə muxtare dano, muxtar neşono. Cıre elçiye de bin ruşneno, onciya neşono. Reyena cenderma ruşneno dewe, muxtari cene bene lewe qaymaqami.

Qaymaqam ke cıra tene hers beno, muxtar damiş nebena, cerenoro cı vano: Qey heni zede qarına, tı me dewe ma, ma ki neme suka sıma.

DÜYE DE KANE

1. El feta 2. Kel kuta 3. sare bota, qine nata
4. Çı qına rında peta.

Amen !

BULUSK BE

Bırayene, Hevalene qusure made niya medere. Ma caru kes xo vira nekerdo. Keme ke karu pak bıkeme. Jûya ma esta kı, ma ke sayma xo werde, ara ra ma vir nina. Bere ma taştə xo piya burime !

Serevde

TEORİK VE PRATİK MÜCADELE

İnsanlığın yaşamı müzik, resim, silah, konuşmak, sohbet etmek, gülmek ... ve saire şeylere bağlı olmalı.

Öldürme yaşat, yıkma yap. Sana biri kötülük yaparsa ona kötülükle cevap verme. Eğer o sana küfür ederse, sen aynı şekilde cevap verme.

Havaya dikkat et. Sıcak olur, soğuk olur. Bu 'temperatür'lara göre hareket et. Sıcakta ince giyin, soğukta kalın giyin. Ki sağlıklı yaşıyasın.

Yazanların çoğu, öğrenmek için yazdılar. Hem hoca, hem öğrenci oldular. Diğerleri hocalık tasladılar. Kitaplara dört duvar arasında, yaşamı aradılar. Ve yaşam kitaplarda yazılı olduğu gibi değildi. Böyleleri hiç bir şey bilmeyen 'şaşkın ördeklerdir'. Hiç bir şey öğretmediler. Çünkü hiç bir şey öğrenmediler. Papağan gibi söylenip durdular.

Büyüklere saygı gösterilmedi, onlara cahil (haşa) damgası vuruldu. Her şeyin okulda olduğu, bilmenin okulda olduğu sanıldı. Gerçek hayat unutuldu. Tartışma anlamsız bir duelloya dönüştü. Teori doğma olarak alındı. Bir iş yapılmadı. Bütün iş, yapılan eylem, hepsi kolaylardı...

Qawax

Kimi deli dolu yaşıyor,
Kimi kahpe olmuş geziyor.
Yürü atın yürü, atım tez yürü

No sene giro, sıra niya koro?

Qawax

1 2 3 4 5 6 7 8

B I V I N E

1					■			
2				■				
3					■		■	
4	■		■	■				
5		■				■		
6			■	■				
7					■			

Çepira hete rağt ser.
 1-Zu muriye - Çepki: Quloke miyano xo çewto. 2-Nameede hermete - Çepki: vesneno. 3-Verva roji niyo, tiji senık erzena cı. 4-Çi toldeke, vere mira yande. 5-Delmaste niame - ayva, edevo. 6-Osunke(insan) rehet kerd vano. - Nesona delmaste xo. 7- Zu ke zuyera çiyeye va o çiko? - Guler, (gılor)

Corra ceri ser.

1-Pinc niyo - Name ju diki. 2-Çepki: Quran waneno - Ju herfe heni wanina. 3-Zu ke uca nebi neheqa dede qese kene. 4- . 5-Tame xo rındo. 6-Qezede Dibarbekıri - Çepki: Lete lolo yi 7-Çepki: Locınera vejino sono. - Mordemike da heni vane. 8-Tawa desteberede nino, besenekenı bıkerı.

DERSİM

Dersim vera sona kare
 Mordem ke sono na Dersim ser
 Cero yeno venge şin u şiware
 Ax lemı lemı lemı

Cinu xo dove derguşu ser
 Vane zoro zoro derde cigera hare
 Ne zalımane dina
 Xorte Dersimi qırkerde
 Cer u cor kerde tevırane
 Ax lemı lemı lemı

Dersimi sero mız u dumano
 Usar nawo ame
 Derde mare pepugo goyin
 Gıle kouna niso bıwano
 Ax lemı lemı lemı

Kami zawti deve pıro
 Vato mırode perune çım de bımano
 Dersimde az u uz nemano
 Ax lemı lemı lemı

6.'90

WAXT

1
ZU

W A X T ?

Yeryüzünde kaç çeşit halkın yaşadığı, kaç dilin konuşulduğu, kesin olarak bilinmemekle birlikte, 500 ün üzerinde dilin konuşulduğu ve şiveleri ile bu sayının 5000 e varacağı tahmin ediliyor.

İşte WAXT bu dillerden Zazaca ve Kürtçe bir sözcüktür. Ve zaman anlamına gelir. Waxt demek uçsuz bucaksız en uzun yaşam demektir. Bu yaşamda, insanların ve doğadaki varlıkların ömürleri yetmediği gibi, o nun geçmişinden de geleceğinden de kesin bilgi sahibi değillerdir. Ama belli oranda, az veya çokta olsa, yaşamları gereği zaman içerisinde mücadeleye katılmışlardır. Onun için denir ki: Waxte xo ame. Waxt verdo ra. Waxte xo niyo. O waxt heni bi. Waxte bero ke... vs vs.

Ehmede Xasi kendi dilinde okuyup yazmayanları bir davara benzetir. İşte biz bu sıfat-ı benzetmenin atılmasının zamanının çoktan geldiğine inanıyoruz. Waxte xo ame.

Bizim için bütün diller güzel ve dostanedir. Bizim anadilimiz yine bizim için en güzelidir.

WAXT ı çıkarırken, ulusal benliğimizden, kültürümüzden ve de kendi öz varlığımızdan sömürgecilere ve kültür emperyalizmini yapanlara ödün vermeyeceğiz. Tersine, asimilasyoncu, yasakçı, ana-baba yasacı, yürürlükte olan kanuncu, şövenci, kafalıilerici, sanatkarıcı,.. dahası dahası olmayacağız. Olanlarada anlatmaya çalışacağız...

Demek ki bunun içindir W A X T

Yazılıma Adresi: Postlagerkarte 09I908 E

6100 Darmstadt II

